

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет музичного мистецтва
Кафедра народних інструментів**

«СПЕЦІНСТРУМЕНТ» (ГІТАРА)

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів

Освітньо-професійна програма – «Народні інструменти»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2023

УДК 780.614.131:378.041.091.212](073)
С 71

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 11 від 17.05.2023 р.)

Рецензенти:

І. Ю. Коновалова, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри теорії та історії музики ХДАК

Л. В. Шемет, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри народних інструментів ХДАК

Укладач:

М. А. Трянов, викладач кафедри народних інструментів ХДАК

С 71 Спецінструмент (гітара) : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів, освітньо-проф. програма «Народні інструменти», спец. 025 «Музичне мистецтво», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», перший (бакалавр.) рівень вищ. освіти / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. народних інструментів; [уклад. М. А. Трянов]. Харків : ХДАК, 2023. 18 с.

У методичних рекомендаціях для самостійної роботи студентів з дисципліни «Спецінструмент» (гітара) містяться базові принципи роботи над творами поліфонічного складу, сонатними, варіаційними формами, обробками народного мелосу та концертними етюдами для класичної гітари. Надано план роботи над музичним твором певного типу, особливості роботи з нотним текстом, аплікатурою, штрихами, формою. Висвітлено основні етапи підготовки до концертного виступу, зокрема даються рекомендації щодо подолання сценічного хвилювання. Пропонується список рекомендованих творів для вивчення.

УДК 780.614.131:378.041.091.212](073)

©Харківська державна академія культури, 2023

©Трянов М. А., 2023

Різний рівень підготовки студентів припускає диференційований підхід у навчанні, складанні індивідуальних планів студентів, різні вимоги. Але незалежно від складності репертуару, що вивчається, для всіх студентів пред'являються однакові методичні вимоги.

Для досягнення розвитку музично-виконавських здібностей і формуванню професійної майстерності та артистизму студента велике значення має організація його самостійної роботи.

У процесі самостійної роботи студент повинен систематично працювати над формуванням культури почуттів, навичками логічного мислення та інтересу до обраної професії, творчо мислити і постійно удосконалювати свою техніку. В залежності від здібностей та рівня майстерності студента, викладачем планується робота студента на перспективу його розвитку як виконавця. До її складу входять:

- систематичні заняття на інструменті;
- робота над раціональною аплікатурою та над текстом;
- усунення недоліків у постановці виконавського апарату;
- репетиційна робота з метою здобуття естрадної свободи;
- розвиток пам'яті з метою швидко та міцно запам'ятати музичний твір;
- читання з листа різноманітних музичних творів;
- робота над інструктивним матеріалом;
- вміння робити переклади, обробки, аранжування творів для гітари соло, ансамблів;
- прослуховування кращих зразків української та зарубіжної класики. творів сучасних композиторів;
- знайомство з творчістю відомих виконавців на гітарі;
- пошук нового репертуару;
- відвідування занять та іспитів студентів інших музичних навчальних закладів.

Специфіка роботи над творами поліфонічного складу та крупної форми

Самостійна робота студентів над твором поліфонічного складу в процесі вивчення курсу «Спецінструмент» (гітара) передбачає декілька етапів роботи:

1. Ознайомлення з твором. Аналіз форми.
2. Робота з нотним текстом.
3. Розбір тексту. Робота над аплікатурою.
4. Зведення голосів.
5. Робота над формою.
6. Ознайомлення з аудіо та відеоматеріалами.
7. Підготовка до концертного виступу.

Саме така послідовність етапів роботи над твором має бути найбільш продуктивною, якщо ставити кінцевою метою повноцінну підготовку твору до концертного виступу за максимально короткий час.

Ознайомлення з твором. Вивчення твору доцільно розпочинати з читання з листа по можливості в концертному темпі. Основна мета – ознайомлення з твором в цілому, формування уявлення про загальне звучання до початку детального вивчення. Професор В. Доценко (ХНУМ) рекомендує грати твір декілька десятків разів, не намагаючись дотримуватися аплікатури, а просто насолоджуючись красою музики. Задоволення від процесу взагалі є неодмінним складником на будь-якому етапі роботи над музичним твором, який значно покращить продуктивність праці. Використання аудіо чи відеозаписів для ознайомлення з твором краще відкласти до наступних етапів. Формування власного бачення з використанням лише нотного тексту – це одна з важливих навичок, якими має оволодіти студент для подальшого зростання.

Робота з нотним текстом. Найважливіший етап роботи над поліфонічним твором, який, однак, нерідко ігнорується студентами. Основна мета роботи – вивчення окремих голосів твору *напам'ять* без використання основного інструменту (гітари). Голоси слід вчити, співаючи їх, або використовуючи фортепіано. Це допомагає запобігти так званому «фразуванню

аплікатурою», одній з проблем що часто зустрічаються. Специфіка розташування нот на грифі гітари інколи породжує конфлікт між раціональною аплікатурою і аплікатурою, яка відповідає голосоведенню. Якщо починати роботу над твором відразу з виставленням аплікатури, то бажання використати варіант, більш простий у виконанні приводить до підсвідомого порушення голосоведення і фразування. Подолання цих складнощів потребує значних зусиль, які зменшуються, якщо студент вже знає, як повинен звучати та інтонуватися кожен голос.

Робота над аплікатурою. Етап роботи, тісно пов'язаний з попереднім. Основна мета – вибір аплікатури, яка відповідає обом вищезгаданим вимогам: раціональності (зручності виконання) і голосоведенню. Знаходження балансу між ними є важким, але цікавим завданням, яке потребує від студента не лише працездатності, а і фантазії. Вдало підібрана аплікатура дозволяє зменшити кількість технічних проблем при подальшій роботі над твором. Одним з питань є аплікатура правої руки, якій зазвичай приділяють менше уваги, що є помилкою. Підбираючи аплікатуру для правої руки, слід дотримуватися двох принципів: уникати повторення пальців (і-і, m-m і т. п. – це важливо в швидких темпах і припустимо в повільних), та «перехрещення», наприклад, при виконанні послідовних звуків «мі» на першій струні пальцем *i* та «ре» на другій струні пальцем *m*, що призводить до неприродного нахилу кисті. Використання точної аплікатури правої руки здається на перший погляд не таким важливим, як лівої, і вимагає від студента значної самодисципліни.

Зведення голосів. Найскладніший етап роботи. Він потребує точного слухового контролю над звучанням. Приступаючи до цього етапу, доцільно скористатись методом, пропонованим в деяких школах фортепіанної гри, а саме – не переходити до наступного такту, доки не вивчено попередній. Вже в самих повільних темпах необхідно дотримуватись усіх штрихів, які були намічені на першому і другому етапі роботи. Особливо вивчені такти необхідно цілеспрямовано з'єднувати між собою. Такий спосіб вивчення може здаватися надто повільним, але насправді він значно економить загальний час і зусилля

при вивченні твору. Не слід забувати, що поділення музики на такти є умовним, але якщо студент ретельно працював над другим етапом, то проблем з порушенням голосоведення і фразування, як правило, не виникає.

Ознайомлення з аудіо та відеоматеріалами. На цьому етапі вже слід ознайомитись з виконанням твору відомими музикантами. Основна мета – порівняння своєї трактовки з трактовкою майстрів. Таким чином можна корегувати своє виконання, запозичивши деякі нюанси, але слід уникати сліпого копіювання. Не слід забувати, що «не так» не завжди означає «гірше», і робота із записами – це своєрідний діалог, в якому кожен має своє право голосу.

Робота над формою. Цей етап об'єднує роботу над динамічними відтінками, місцевими та загальною кульмінаціями, уточненням фразування і голосоведення, характером виконання. Самий творчий етап. Значну користь принесе використання сучасних технологій – диктофону та відеокамери. Прослуховування свого виконання дозволить виявити багато недоліків, які були непомітні до того, і дати оцінку відповідності стилю та характеру.

Підготовка до концертного виступу. Цей етап передбачає обігрування твору перед різною аудиторією. Практика – єдиний спосіб подолання так званого «сценічного хвилювання».

Самостійна робота студентів над твором варіаційної форми або фантазією на народну (авторську) тему в процесі вивчення курсу «Спецінструмент»(гітара) має спільні риси з роботою над поліфонічним твором, але є і деякі відмінності:

1. Ознайомлення з твором.
2. Робота з нотним текстом. Аналіз форми.
3. Робота над аплікатурою.
4. Опрацювання окремо кожної варіації.
5. Робота над формою.
6. Ознайомлення з аудіо та відеоматеріалами.
7. Підготовка до концертного виступу.

Твори варіаційної форми та фантазії об'єднані в одному розділі, бо в гітарному репертуарі мають багато спільного. Майже в усіх випадках фантазії на народну (авторську) тему відрізняються лише більш вільною формою.

Ознайомлення з твором. До рекомендацій, наданих у розділі поліфонічних творів, слід додати лише необхідність окремо ознайомитись з оригінальною темою. Якщо першоджерелом є народна пісня, слід прослухати декілька варіантів виконання, вивчити (бажано напам'ять) літературний текст. Якщо арія чи інструментальна тема з опери – ознайомитись з усією оперою, знати сюжетне місцезнаходження та значення певного фрагменту. Варіації та фантазії на теми з опер зустрічаються у творчості Й. Мерца, Н. Коста, Ф. Тареги, М. Джуліані. Якщо темою є інструментальний твір – прослухати декілька варіантів виконання, у випадку існування перекладення твору на інші інструменти ознайомитися і з ними.

Робота з нотним текстом. Метою етапу роботи є формування звучання твору перед виставленням аплікатури і вивчення безпосередньо на інструменті. До нього входить аналіз фактури, аналіз форми, поділ на мотиви, фрази та речення. Як і у випадку з твором поліфонічного складу, бажано використовувати фортепіано та власний голос. Кожен елемент фактури розбирається окремо. На цей етап роботи слід відвести достатню кількість часу.

Робота над аплікатурою. Етап роботи, тісно пов'язаний із попереднім та відповідає виду роботи, що описаний у розділі рекомендацій при роботі над творами поліфонічного складу. Слід зазначити що «аплікатура» - це правильно обрана послідовність у чергуванні пальців правої та лівої рук під час гри на гітарі. Треба забезпечити зручне, природне положення пальців і вільні плавні рухи. Типові аплікатури гам, арпеджіоподібних послідовностей, подвійних нот, акордів повинні бути твердо засвоєні таким чином, щоб, зустрівши ту чи іншу послідовність звуків, пальці знаходили правильну аплікатуру. Вибираючи послідовність чергування пальців, необхідно враховувати наступні рекомендації:

1) намагатися використовувати природне розташування пальців на грифі (лівої руки) і на струнах (правої руки);

2) повторюючи пасаж чи іншу послідовність, зберігати первісну аплікатуру;

3) уникати застосування одного і того ж пальця лівої руки при натисканні струн на різних ладах, крім ковзання пальця по будь-якій одній струні.

Робота над кожною варіацією окремо. Варіації або частини фантазії можна поділити на дві великі групи за темпом виконання: повільні та швидкі. В роботі над варіаціями повільного темпу основна увага студента зосереджується на фразуванні, інтонуванні та звуці. Важливим є точне та конкретне використання прийомів гри «апояндо» та «тирандо», що допоможе виділити ключові звуки та збільшить виразні можливості інструменту. Не менш важливою є відстань від точки притискання струни до точки звуковидобування пальцем правої руки – темброва палітра значно розшириться навіть при відносно невеликих калібрувань.

При вивченні варіацій, які відносяться до другої групи, корисним є використання інструктивного матеріалу. Вправи на усі види техніки можна підібрати в методичних збірках Е. Пухоля, А. Карлеваро та ін. Програвання вправ можна доповнити вивченням етюдів на потрібні види техніки (етюди Ф. Сора, Д. Агуадо, М. Джуліані, Е. Пухоля, М. Каркасі та ін.).

Ознайомлення з аудіо та відеоматеріалами. На цьому етапі вже слід ознайомитися з виконанням твору відомими музикантами. Основна мета – порівняння своєї трактовки з трактовкою майстрів. Таким чином можна корегувати своє виконання, запозичивши деякі нюанси, але слід уникати сліпого копіювання. Не слід забувати, що «не так» не завжди означає «гірше», і робота із записами – це своєрідний діалог, в якому кожен має своє право голосу.

Робота над формою. Цей етап об'єднує роботу над динамічними відтінками, місцевими та загальною кульмінаціями, уточненням фразування і голосоведення, характером виконання. Важливим є вміння об'єднати різні за

характером варіації однією лінією розвитку, точно визначити кульмінаційну точку твору. Найбільш творчий етап. Значну користь принесе використання сучасних технологій – диктофону та відеокамери. Прослуховування свого виконання дозволить виявити багато недоліків, які були непомітні до того, і дати оцінку відповідності стилю та характеру.

Підготовка до концертного виступу. Цей етап передбачає обігрування твору перед різною аудиторією. Практика – єдиний спосіб подолання так званого «сценічного хвилювання».

Основні етапи роботи над твором сонатної форми не відрізняються від викладених вище. Відмінність полягає лише в осмисленні форми. Робота над сонатною формою потребує точного уявлення про її структуру та єдності форми з музичним змістом. Аналіз форми проводиться вже на першому етапі роботи над твором. Із самого початку важливо обміркувати тричастинну структуру: *експозиція, розробка, реприза*. В експозиції потрібно точно розуміти контури та образні характеристики основних партій, ступінь контрасту (або конфлікту) між ними. Основну увагу слід приділити наскрізній лінії горизонтальному розвитку, знайшовши баланс між виразними характеристиками окремих частин та єдиним метроритмом. Саме загальна форма є пріоритетною на початку роботи, при опрацюванні дрібних деталей потрібно усвідомлювати їх місце в загальній формі та уявляти звучання. В розробці важливо проаналізувати використання елементів партій експозиції та їх модифікації, що полегшить точність інтонування. В репризі обов'язково почути інше ладотональне забарвлення основних партій, знайти нові сторони художнього задуму. Потрібно пам'ятати, що реприза – це результат взаємодії експозиції та розробки, і, виходячи з цього, шукати необхідні засоби виразності.

Особливості роботи над концертними етюдами

Відомо, що жанр етюд в гітарному мистецтві сформувався у XIX столітті. Його становлення пов'язане із творчістю цілої плеяди гітаристів-віртуозів того часу, таких як Ф. Сор, Д. Агуадо, М. Джуліані,

Л. Леньяні, М. Каркассі, Ф. Каруллі. У ХХ столітті гітарне мистецтво набуває стрімкого розквіту. Гітара отримує статус повноцінного академічного інструменту. Її неповторний тембр та широкі виразові можливості усе частіше викликають інтерес у професійних композиторів. Як наслідок, активно поповнюється виконавський репертуар для гітаристів (солістів) та різноманітних ансамблевих складів із гітарою. В цей час жанр етюд також не втрачає своєї актуальності. У першій половині ХХ століття бразильський композитор Е. Вілла-Лобос написав відомий цикл «12 етюдів для гітари», який став взірцем жанру гітарного етюд для наступних поколінь. Вагомий внесок у розвиток цього жанру зробили італійський композитор А. Жилардіно та кубинець Л. Брауер.

Слід зауважити, що часто композитори трактують жанр етюд не лише як інструктивний матеріал, але і як концертну мініатюру. Дану традицію наслідує Л. Брауер, наділяючи свої твори прикладним (сприяють розвитку техніки) та високохудожнім значенням. Про це свідчать численні аудіозаписи етюдів у концертному виконанні видатними гітаристами сучасності, серед яких – Т. Хопшток, Ф. Зіганте, Ш. Фукуда, Р. Кобо. Виходячи з цього, при виконанні концертного етюд слід приділяти увагу як технічній складовій (дотримуючись інтонаційної виразності та чистоти виконання), так і втілювати художній образ твору, без якого втрачається сенс будь-якого музикування.

Рекомендований зразковий репертуар

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

Бах Й. С. Партита № 1 для скрипки соло BWV1002

Бах Й. С. Партита № 2 для скрипки соло BWV1004

Бах Й. С. Партита № 3 для скрипки соло BWV1006

Бах Й. С. Сіциліана із сонати C-dur для флейти та клавесину.

Перекладення К. Мінами

Бах Й. С. Соната № 1 для скрипки соло BWV1001

Бах Й. С. Соната № 2 для скрипки соло BWV1003

Бах Й. С. Соната № 3 для скрипки соло BWV1005

Бах Й. С. Сюїта № 1 для віолончелі соло BWV1007

Бах Й. С. Сюїта № 2 для віолончелі соло BWV1008

Бах Й. С. Сюїта № 3 для віолончелі соло BWV1009

Бах Й. С. Сюїта № 4 для віолончелі соло BWV1010
 Бах Й. С. Сюїта № 5 для віолончелі соло BWV1011
 Бах Й. С. Сюїта для лютні соло № 1 e-moll BWV996
 Бах Й. С. Сюїта для лютні соло № 2 d-moll BWV997
 Бах Й. С. Сюїта для лютні соло № 3 a-moll BWV995
 Бах Й. С. Сюїта для лютні соло № 4 E-dur BWV1006a
 Бах Й. С. Прелюдія, фуга та алегро D-dur BWV998
 Бах Й. С. Прелюдія d-moll BWV999
 Бах Й. С. Фуга a-moll BWV1000
 Бах Й. С. Французька сюїта №6 BWV817. Перекладення Д. Реджіноса
 Брауер Л. Фуга
 Букстехуде Д. Сюїта e-moll. Перекладення Д. Бріма
 Вайс С. Л. Капричіо D-dur
 Вайс С. Л. Пасакалія D-dur
 Вайс С. Л. Сюїта №4 A-dur
 Вайс С. Л. Сюїта D-dur
 Вайс С. Л. Фантазія d-moll
 Вайс С. Л. Фуга d-moll
 Вайс С. Л. Чакона A-dur
 Вайс С. Л. Чакона a-moll
 Візе Р. Жига d-moll
 Візе Р. Сюїта A-dur
 Візе Р. Три сюїти в ре мінорі
 Гендель Г. Ф. Сарабанда з варіаціями. Перекладення Д. Бріма
 Джапарідзе Г. 24 прелюдії та фуги для гітари
 Доуленд Д. Меланхолічна гальярда
 Доуленд Д. Мігнарда
 Доуленд Д. Перша гальярда
 Доуленд Д. Слізна павана
 Доуленд Д. Фантазія E-dur
 Кошкін М. 24 прелюдії та фуги для гітари соло
 Куперен Ф. Пасакалія. Перекладення А. Сеговії
 Куперен Ф. Таємні барикади. Перекладення К. Паркенінга
 Мілан Л. Шість паван
 Мілано Ф. Чотири річеркари
 Мударра А. Фантазія X
 Мударра А. Фантазія XI
 Мударра А. Фантазія, що імітує арфу Людовіка
 Нарваес Л. Пісня для імператора
 Нарваес Л. Фантазія «Стережіть моїх корів»
 Пахельбель Й. Чакона a-moll. Перекладення К. Мінамі
 Персел Г. Чотири пьеси. Перекладення Д. Бріма
 Понсе М. Куранта D-dur
 Понсе М. Сюїта a-moll «В стилі Вайса»

- Санз Г. Сюїта a-moll
 Санз Г. Сюїта D-dur
 Санз Г. Сюїта іспанських танців
 Скарлатті Д. Соната К213. Перекладення Я. Еріксона
 Скарлатті Д. Соната К481. Перекладення А. Сеговії
 Скарлатті Д. Сонати К1, К14, К19, К149, К178, К206, К208, К259, К380, К443, К474, К544. Перекладення Л. Брауера
 Скарлатті Д. Сонати К3, К9, К18, К27, К149. Перекладення К. Мінамі
 Скарлатті Д. Сонати К32, К62, К274, К376, К377. Перекладення Е. Фіска
 Скарлатті Д. Сонати К177, К178, К202, К232, К233, К277. Перекладення
 Д. Рассела
 Скарлатті Д. Сонати К333, К334, К335, К336. Перекладення
 Д. Таненбаума
 Скарлатті Д. Сонати К379, К480, К491. Перекладення Р. Барлі
 Скарлатті Д. Сонати L290, L395, L527. Перекладення К. Барбоса-Ліма
 Солер А. Соната №48 a-moll. Перекладення К. Мінамі
 Солер А. Соната №56 G-dur. Перекладення К. Мінамі
 Телеман Д. Ф. Дванадцять фантазій для скрипки соло. Перекладення
 К. Маркіоне
 Чимароза Д. Соната d-moll. Перекладення Д.Бріма
 Чимароза Д. Соната A-dur. Перекладення Д.Бріма
 Чимароза Д. Соната D-dur. Перекладення Д.Бріма
 Чимароза Д. Соната G-dur. Перекладення Н.Альфонсо
 Чимароза Д. Соната A-dur. Перекладення Н.Альфонсо
 Фрескобальді Д. Арія з варіаціями e-moll

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

- Агуадо Д. Три блискучих рондо op.2
 Барріос А. Сюїта «Собор»
 Брауер Л. Сюїта №2
 Брауер Л. Сюїта «Чорний декамерон»
 Гальярдодель-Рей Х. М. Сюїта «Каліфорнія»
 Джуліані М. Велика увертюра op.61
 Джуліані М. Концерт для гітари та струнного квінтету A-dur op.30
 Джуліані М. Россініана №1 e-moll op.119
 Джуліані М. Россініана №2 a-moll op.120
 Джуліані М. Россініана №3 A-dur op.121
 Домінеконі К. Сюїта «Коюнбаба»
 Кастельнуово-Тедеско М. Концерт D-dur для гітари з оркестром
 Кост Н. Кавалерійська фантазія op.15
 Кост Н. Концертне рондо A-dur op.12
 Лауро А. Венесуельська сюїта
 Лауро А. Сюїта-посвята Д. Дюарту
 Леньяні Л. Фантазія a-moll op.19
 Момпоу Ф. Компостельська сюїта

Морено-Торроба Ф. Кастильська сюїта
 Родріго Х. Концерт для гітари з оркестром «Аранхуес»
 Родріго Х. Фантазія для джентельмена (для гітари та камерного оркестру)
 Тесар М. Сюїта «Пінокіо»
 Сор Ф. Велике соло d-moll op.14
 Агуадо Д. Варіації на тему фанданго d-moll op.15
 Альберт Г. Соната №1 e-moll
 Брічанелло Д. Соната №1 a-moll
 Брауер Л. Соната
 Джуліані М. Варіації C-dur op.105
 Джуліані М. Варіації на тему Генделя op.107
 Джуліані М. Варіації на тему іспанської фолії op.45
 Джуліані М. Героїчна соната op.150
 Джуліані М. Соната № 1 C-dur op.71
 Джуліані М. Соната C-dur op.15
 Джуліані М. Тема, варіації та фінал A-dur op.9
 Діабеллі А. Великі варіації A-dur op.104
 Діабеллі А. Соната №1 C-dur
 Діабеллі Соната № 2 A-dur
 Діабеллі Соната № 3 F-dur
 Діабеллі Соната № 4 A-dur
 Дієнс Р. Сонатина «Терези»
 Каркассі М. Соната C-dur op. 1
 Каркассі М. Соната A-dur op. 3
 Каркассі М. Соната D-dur op. 2
 Каруллі Ф. Варіації на італійську тему D-dur op. 371
 Каруллі Ф. Варіації на тему романса А. Грісара A-dur op. 363
 Каруллі Ф. Варіації на тему французького марша d-moll op. 332
 Каруллі Ф. Соната A-dur op. 21
 Каруллі Ф. Соната D-dur op. 21
 Кастельнуово-Тедеско М. Варіації «Через віки» d-moll
 Кастельнуово-Тедеско М. Соната D-dur
 Кастельнуово-Тедеско М. Сюїта іспанських танців «Escarraman» op. 177
 Кост Н. Інтродукція та варіації на тему Россіні
 Кост Н. Фантазія «Від'їзд» op. 54
 Кост Н. Фантазія на теми із опери Белліні «Норма» op. 16
 Леньяні Л. Варіації на тему каватини Д. Россіні A-dur op. 18
 Леньяні Л. Варіації на тірольську тему A-dur op. 12
 Леньяні Л. Скерцо з варіаціями A-dur
 Леньяні Л. Тема та варіації D-dur op. 16
 Моліно Ф. Соната G-dur op. 6
 Морель Д. Варіації на тему Гершвіна
 Морель Д. Сонатина D-dur
 Морено-Торроба Ф. Сонатина A-dur

Паганіні Н. Велика соната A-dur
 Понсе М. Соната № 1 «Мексиканська» h-moll
 Понсе М. Соната № 3 d-moll
 Понсе М. Соната № 4 «Романтична» A-dur
 Понсе М. Соната № 5 «Класична» C-dur
 Понсе М. Тема, варіації та фінал e-moll
 Понсе М. Південна сонатина D-dur
 Родріго Х. Соната-джіокосо
 Сор Ф. Варіації на американську тему D-durор. 40
 Сор Ф. Варіації на тему Моцарта ор.9
 Сор Ф. Варіації та менует на тему іспанської фоліор. 15
 Сор Ф. Велика соната №1 C-durор. 22
 Сор Ф. Велика соната №2 C-durор. 25
 Сор Ф. Інтродукція, тема та варіації C-durор. 20
 Сор Ф. Інтродукція, тема та варіації A-durор. 27
 Сор Ф. Інтродукція, тема та варіації e-mollор. 30
 Сор Ф. Соната № 2 C-durор. 15
 Сор Ф. Фантазія № 2 ор. 4
 Сор Ф. Фантазія № 4 ор. 12
 Сор Ф. Фанатазія № 5 ор. 16
 Сор Ф. Фантазія № 6 «Прощання» ор. 21
 Сор Ф. Фантазія № 9 ор. 46
 Сор Ф. Фантазія № 10 ор. 52
 Сор Ф. Фантазія № 11 ор. 56
 Сор Ф. Фанатазія № 12 ор. 58
 Сор Ф. Фантазія № 13 «Елегічна» ор. 59
 Сор Ф. Фантазія C-durор. 7
 Таррега Ф. Фантазія на теми з опери Д. Верді «Травіата»
 Туріна Х. Соната D-dur

П'ЄСИ

П'єси в перекладі для гітари

Альбеніс І. Арабська серенада
 Альбеніс І. Гранадаор. 47/1
 Альбеніс І. Севілья ор. 47/3
 Альбеніс І. Кадісор. 47/4
 Альбеніс І. Астурія ор. 47/5
 Альбеніс І. Павана-капрісор. 12
 Альбеніс І. Мальорка (баркарола)
 Альбеніс І. Орієнталь
 Альбеніс І. Танго ор. 165
 Гранадос Е. Іспанський танок № 1 ор. 37
 Гранадос Е. Іспанський танок № 2 ор. 37
 Гранадос Е. Іспанський танок № 3 ор. 37
 Гранадос Е. Іспанський танок № 4 ор. 37

Гранадос Е. Іспанський танок № 5 ор. 37
 Гранадос Е. Іспанський танок № 10 ор. 37
 Гранадос Е. Іспанський танок № 12 ор. 37
 Гранадос Е. Поетичні вальси
 Гранадос Е. Сапатеадо
 Пуленк Ф. Пастораль (перекладення Д. Маршала)
 П'яццолла А. Мілонга янгола (перекладення Б. Бенітеса)
 П'яццолла А. Пори року (перекладення А. Карлеваро)
 П'яццолла А. Смерть янгола (перекладення Б. Бенітеса)
 Саті Е. Гімнопедія № 3
 Фалья М. Пам'яті Дебюссі (перекладення М. Льобета)
 Фалья М. Танок мірошника із балету «Трикутка»

Оригінальні твори

Агуадо Д. Блискуче алегро E-durор. 8
 Агуадо Д. Вісім контрдансів ор. 11
 Андрушко А. Повість про гори
 Барріос А. Арабеска (етюд № 4)
 Барріос А. Вальс № 1 D-dur
 Барріос А. Вальс № 2 A-dur
 Барріос А. Вальс № 3 d-moll
 Барріос А. Вальс № 4 G-dur
 Барріос А. Вальс весни
 Барріос А. Концертне алегро
 Барріос А. Мазурка апасіоната
 Барріос А. Парагвайський танок № 1 D-dur
 Барріос А. Парагвайський танок № 2 D-dur
 Барріос А. Троянда (вальс)
 Барріос А. Твій образ (вальс)
 Брауер Л. Один день у листопаді
 Брауер Л. Танок плоскогір'я
 Брауер Л. Три замальовки
 Брауер Л. Характерний танок
 Брауер Л. Хвала танцю
 Брауер Л. Кубинський пейзаж із дзвіночками
 Брауер Л. Вічна спіраль
 Васильєв К. Три лісових малюнки
 Віла-Лобос Е. 5 прелюдій
 Віла-Лобос Е. Бразильський танок-шоро
 Віла-Лобос Е. Етюди 1-12
 Гальярдодель-Рей Х. М. Мадаба
 Гальярдодель-Рей Х. М. Прелюдія «Ночі в Сан-Лоренцо»
 Гран'яні Ф. Увертюра D-durор. 15
 Дойчинович У. Три біблейські замальовки
 Дієнс Р. Листи (цикл п'єс)

Дієнс Р. Пісня козерога
 Дієнс Р. Присвята Віла-Лобосу
 Дієнс Р. Фальшивий вальс
 Дієнс Р. Фальшиве танго
 Дієнс Р. Французькі пісні (зошит 1)
 Дієнс Р. Французькі пісні (зошит 2)
 Дієнс Р. L.V.Story (присвячення Л. Бернстайну та Л. Брауеру)
 Дюарт Д. Вальс-рондо ор. 128
 Дюарт Д. Ексцентричний танок ор. 138
 Дюарт Д. Ліричний вальс ор. 137
 Дюарт Д. Присвята А. Лауро (три вальси) ор. 83
 Дюарт Д. Три англійські народні пісні
 Кастельнуово-Тедеско М. Тарантела
 Кастельнуово-Тедеско М. Тонаділья
 Каруллі Ф. Три вальси ор. 9
 Кост Н. Анданте і менует ор. 39
 Кост Н. Анданте і полонез ор. 50
 Кост Н. Вальс-фаворит ор. 46
 Кост Н. Великий каприс ор. 11
 Кост Н. Осінні листя (цикл вальсів) ор. 41
 Лауро А. Марія-Луїза (вальс)
 Лауро А. Триптих (Armada, Madrugada, LaNegra)
 Лауро А. Шість креольський вальсів
 Льобет М. Вальс-скерцо
 Льобет М. Мазурка
 Льобет М. Романс
 Льобет М. 10 каталонських пісень
 Мілка Є. Три мініатюри
 Морель Д. Бразильський танок
 Морель Д. Босса в ре
 Морель Д. Креольський романс
 Морель Д. Романс
 Морель Д. Танок e-moll
 Морено-Торроба Ф. Ворота Мадриду
 Морено-Торроба Ф. Замки Іспанії
 Морено-Торроба Ф. Ламанческі наспіви
 Морено-Торроба Ф. Левантійська хота
 Морено-Торроба Ф. Прелюдія E-dur
 Морено-Торроба Ф. Серенада-бурлеска
 Морено-Торроба Ф. Характерні п'єси
 Панченко Д. Пасакалія (пам'яті В. Петрова)
 Пауел Д. Маленький вальс
 Пауел Д. Експромт
 Пауел Д. Портрет Бразилії

Понсе М. Мексиканське скерцино
 Понсе М. Шість прелюдій
 П'яццола А. П'ять п'ес для гітари соло
 Родріго Х. У пшеничних полях
 Родріго Х. Пасакалія
 Родріго Х. Сапатеадо
 Родріго Х. Фанданго
 Сагрерас Х. Колібрі
 Сеговія А. Тонаділья
 Сор Ф. Серенада E-dur ор. 37
 Сор Ф. Шість вальсів ор. 17
 Сор Ф. Шість вальсів ор. 18
 Такеміцу Т. Рівнодення
 Тансман А. Мазурка
 Тансман А. Присвята Ф. Шопену
 Таррега Ф. Альборада
 Таррега Ф. Андалузський танок
 Таррега Ф. Арабське капріччіо
 Таррега Ф. Гавот «Марія»
 Таррега Ф. Полька «Розіта»
 Таррега Ф. Спогад про Альгамбру
 Таррега Ф. Японська полька
 Туріна Х. Гаротін та солеарес «Присвята Таррезі» ор. 69
 Туріна Х. Рафагаор. 53
 Туріна Х. Севільяна
 Туріна Х. Танго
 Туріна Х. Фандангільйоор. 36
 Шевченко А. Вітер з полонини

Концертні етюди для гітари

Богданович Д. Поліметричні та поліритмічні етюди
 Брауер Л. 20 Етюдів
 Вілла-Лобос Е. 12 етюдів
 Джелардіно А. Віртуозні та трансцендентні етюди
 Джуліані М. 24 етюди, ор. 48
 Джуліані М. 24 етюди, ор. 100
 Каркассі М. 25 етюдів, ор. 60
 Кост Н. 25 етюдів, ор. 38
 Рігонді Дж. 10 етюдів
 Сор Ф. 12 етюдів, ор. 6
 Сор Ф. 12 етюдів, ор. 29

Навчальне видання

Спецінструмент (гітара)

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів

Освітньо-професійна програма «Народні інструменти»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Укладач:

Трянов Максим Анатолійович,
викладач кафедри народних інструментів ХДАК

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка М. А. Трянов

План 2023.

Підписано до друку 30.04.2023. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн.ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 0,7. Обл.-вид. арк. 1,00 Тираж 100. Зам №

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький ущвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК